

## **Storbritanniens landsomfattande satsning stöds av mycket goda resultat från pilotprojekt med ökad tillgänglighet till psykologisk behandling**

På *World Mental Health Day* den 10 oktober 2007 presenterade den brittiska regeringen ett historiskt initiativ för att öka tillgängligheten till psykologisk behandling. Satsningen är landsomfattande och innebär en ekonomisk satsning om 173 miljoner pund årligen. Satsningen föregicks bland annat av två pilotprojekt vars syfte var att samla värdefull information inför den fullskaliga satsningen. Nu har den första utvärderingen av pilotprojekten presenterats och resultaten är mycket goda.<sup>1</sup>

### **Bakgrund**

De två pilotprojekten i Doncaster (i Yorkshire) och Newham (i London) tilldelades extra resurser för att snabbt kunna öka tillgängligheten till behandling med kognitiv beteendeterapi (KBT). Utvärderingen omfattar verksamheternas första tretton månader. Genom användandet av ett uppföljningssystem där patientens resultat har dokumenterats vid varje besök så har man lyckats få fullständig behandlingsdata för väldigt många av de behandlade patienterna, vilket ger goda möjligheter för att följa patienternas utveckling och satsningens resultat.

Till grund för pilotprojekten ligger de nya behandlingsriktlinjerna för behandling av psykiska sjukdomar från det brittiska institutet för kliniska riktlinjer (NICE). Under tre år granskade NICE evidensen för olika behandlingar och publicerade behandlingsriktlinjer som tydligt förespråkar vissa psykologiska behandlingar, bl a rekommenderas KBT för depression och alla former av ångestsyndrom.<sup>2</sup>

En ytterligare viktig händelse som föregick den landsomfattande satsningen var när den välrenommerade London School of Economics presenterade en cost-benefit analys där de visade att en ökad tillgänglighet till psykologisk behandling i stort skulle betala sig själv genom att minska andra depressions- och ångestrelaterad offentliga utgifter (inom välfärdssystemet och vård- och behandlingskostnader) samt öka de samhällsliga intäkterna (inkomstskatt och ökad produktivitet etc).<sup>3</sup>

### **Resultatet**

Verksamheten Doncaster behandlade under de 13 månader som uppföljningen avsåg 1654 patienter och verksamheten i Newham 249 patienter. Uppföljningen avsåg bara patienter som påbörjade och avslutade sin behandling under uppföljningsperioden, samt som erhöll två eller

---

<sup>1</sup> Clark, D.M., et al., *Improving access to psychological therapy: Initial evaluation of two UK demonstration sites*, Behaviour Research and Therapy (2009), doi:10.1016/j.brat.2009.07.010

<sup>2</sup> [www.nice.org.uk](http://www.nice.org.uk)

<sup>3</sup> *The Depression Report – A New Deal for Depression and Anxiety Disorder*, London School of Economics 2006

fler behandlingstillfällen. I Doncaster fick patienterna i genomsnitt 4,9 behandlingstillfällen och i Newham 8,2 behandlingstillfällen.<sup>4</sup>

Uppföljningen visar att drygt hälften (55-56 procent) av patienterna som hade haft minst två behandlingstillfällen hade klassificerats som återhämtade när de lämnat verksamheten. Behandlingsresultaten var i stort sett bibehållna vid den samlade uppföljning som gjordes 10 månader senare.

Utvärderingen visar också att beslutet att uppmuntra patienter att söka sig direkt till mottagningen utan remiss ser ut att ha ökat tillgängligheten för vissa grupper som brukar vara underrepresenterade bland remisser. Behandlingsresultaten var också jämförbara för samtliga etniska grupper som vände sig till verksamheterna.

### **Slutsatser**

Behandlingsresultaten ovan motsvarar de högt ställda förväntningarna som presenterades i rapporten från London School of Economics. Pilotprojekten stödjer därmed den tes som rapportförfattarna presenterade – att erbjuda evidensbaserad psykologisk behandling betalar sig rent ekonomiskt.

Psykologförbundet har tagit fram en motsvarande ekonomisk analys som London School of Economics publicerade fast med utgångspunkt från svensk statistik och svenska förhållanden. Sammanställningen visar att i dag får 90 procent av dem som drabbas av depression och ångest inte en rekommenderad behandling. Att ge dem den behandlingen skulle kosta 4,1 miljarder kronor årligen. Minskade kostnader för behandling, sjukskrivning och förtidspensioneringar skulle spara samhället cirka 11,4 miljarder kronor årligen.<sup>5</sup>

---

<sup>4</sup> Den kliniska populationen som behandlades vid de två verksamheterna skilde sig väsentligt åt, se utvärderingen för vidare fördjupning.

<sup>5</sup> *Depression – En rapport om mänskliga och ekonomiska vinster*, Psykologförbundet 2009

**Referenser (Klicka på länkarna nedan så kommer ni till respektive dokument)**

[Clark, D.M., et al., \*Improving access to psychological therapy: Initial evaluation of two UK demonstration sites\*, Behaviour Research and Therapy \(2009\), doi:10.1016/j.brat.2009.07.010](#)

[\*Depression – En rapport om mänskliga och ekonomiska vinster\*, Psykologförbundet 2009](#)

[\*The Depression Report – A New Deal for Depression and Anxiety Disorder\*, London School of Economics 2006](#)



Lars Ahlin

Förbundsordförande